

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Полтавський державний медичний університет

Coventry University (Велика Британія)

Universität Würzburg (Німеччина)

Universidad de La Rioja (м. Логроньо, Іспанія)

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (м. Каунас, Литва)

Instituto Superior Politécnico de Viseu (Португалія)

Instituto Politécnico de Portalegre (Португалія)

Uniwersytet Rzeszowski (Польща)

Instytut Pedagogiki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (Польща)

Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" (м. Бухарест, Румунія)

University of Sri Jayawardenepura (Sri Lanka)

Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика

Українська інженерно-педагогічна академія

Громадська спілка «Асоціація з розвитку професійної та неперервної освіти»

Харківський національний медичний університет

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)

Львівський національний університет природокористування

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

**VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ
ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

м. Полтава, 22-24 листопада 2023 року

Використання цифрових інструментів групової комунікації є важливим трендом у сучасній освіті. Вони надають студентам нові можливості для навчання та розвитку.

Список використаних джерел

1. Горбань, А.В. Цифрові навички для медичних працівників: навч. посіб. для вузів / Горбань, А.В., Кучер, О.О., Кісельова, Н.Г. – К.: Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, 2023. – 320с.
2. Гладун М.А. Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва / М.А. Гладун, М.А. Сабліна [Електронне наукове фахове видання] // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. - 2018. - №4. - С. 33-43. – Режим доступа:
3. Змішане навчання в контексті цифрової трансформації вищої освіти / Г. Генсерук, Г. Терещук, О. Сисоєв, О. Василенко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. - 2023. – Т.№ 1(1). - с.35–45.
4. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника / Н. В. Морзе, О. В. Базелюк, І. В. Воротнікова [і др.] // Електронне наукове фахове видання “Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. Спецвипуск «нові педагогічні підходи в steam освіті». - 2019. - С. 1-53.- Режим доступа: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/263>
5. Піроженко О. Навчання у співробітництві як ефективний метод навчання в медичній освіті / О. Піроженко, О. Мельник // Проблеми сучасної вищої освіти. - 2020. - № 2 (49). - С. 18-23.
6. Шевченко І. Навчання у співробітництві як метод розвитку творчих здібностей студентів-медиків / І. Шевченко, Н. Коваленко // Вісник Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського. - 2018. - Т. 22, № 5 (71). - С. 113-117.

УДК 378.12/.174

**Каськова Л.Ф., Павленкова О.С., Амосова Л.І.,
Уласевич Л.П., Садовські М.О.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

КРИТЕРІЇ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ВИКЛАДАЧА В ОЧАХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Стаття розкриває питання формування іміджу викладача закладу вищої освіти. Натепер, поняття «імідж» досить актуальне, оскільки особливості його формування та значення для професійної діяльності викладача займає ключову роль. Відповідно до визначення, іміджелогія - це наука про технологію створення особистісної привабливості, вважається галуззю наукового знання, що допомагає оволодіти механізмами ефективного впливу людини на інших людей. Ця наука пов'язана із виробничою, інтелектуальною та творчою діяльністю людини. Для представників сфери освітиможуть бути корисними такі складові як: імідж-середовище, речовий імідж, габітарний імідж, вербальний імідж, кінетичний імідж тощо.

Ключові слова: викладач, здобувач освіти, вища медична освіта, професійна компетентність, лікар, спеціаліст.

The article reveals the issue of forming the image of a teacher of a higher education institution. Currently, the concept of "image" is quite relevant, since the peculiarities of its formation and its importance for the professional activity of the teacher play a key role.

According to the definition, imageology is the science of the technology of creating personal attractiveness, it is considered a branch of scientific knowledge that helps master the mechanisms of effective human influence on other people. This science is related to the production, intellectual and creative activity of a person. Such components as: environmental image, material image, habitat image, verbal image, kinetic image, etc., can be useful for representatives of the field of education.

Keywords: teacher, student of higher education, medical education, professional competence, doctor, specialist.

Поняття імідж або ж образ було широко використане у 60-х роках ХХ століття економістом Кеннетом Евартом Боулдінгом. У той період, цей термін був представлений як один із необхідних атрибутів для успіху в діловому середовищі. Натепер, використання поняття «імідж» помітно розширилось і використовується, майже у всіх сферах діяльності людини. Таке широке використання даного терміну, з часом сформувало науку – іміджелогію.

Іміджелогія – це технологія впливу. Відомий математик Блез Паскаль ще в XVII столітті писав, що на людину можна вплинути двома способами: «переконувати» і «сподобатися», – останній виявлявся ефективнішим [7, с. 371].

Сфера освіти, а особливо вищої освіти, також не є винятком у важливості іміджевого впливу. Педагогічна майстерність, одна зі складових образу викладача, тому значна кількість українських й зарубіжних науковців, вважають, її удосконалення підвищує й імідж викладача. Теоретичні та практичні докази досліджуваного феномена репрезентовано у наукових працях В. Ковальчука, Г. Коберник, І. Зязюна, О. Бартків та інших [2, с. 61].

Зважаючи на теоретичну та практичну значущість вищезазначених досліджень, варто зазначити, що теоретико-методологічні засади формування іміджу сучасного викладача вищого навчального закладу нестворені.

Для того, щоб використовувати «спосіб сподобатися», наука про імідж покладається на різноманітні інструменти. Всі вони базуються на п'яти компонентах іміджу: імідж-середовище, імідж-габітус, речовий імідж, вербальний імідж і кінетичний імідж. Ці компоненти, частіше за все використовують в дослідженнях політичної іміджелогії, але деякі з них можуть бути корисними для представників освітнього сектору. На нашу думку, для викладача найголовніші імідж-габітус й вербальний імідж [3, с. 636]. Ці складові іміджу викладача впливають переважно на перше враження.

Наприклад, образ габітусу стосується всього, що пов'язано із зовнішнім виглядом. Акцент робиться на одязі, зачісці, макіяжі, аксесуарах тощо, адже своїм зовнішнім виглядом науково-педагогічний працівник демонструє, як має виглядати учасник освітнього процесу. Який зовнішній вигляд для цього потрібен? Образи, що формують габітарний імідж включають все, що оточує людину. Для викладачів це, звісно, їх навчальна кімната чи робочий кабінет.

Вербальний імідж – це мова та її особливості. До того ж, звичний і вербальний образ є більш важливим, і навіть зміст сказаного менш важливий, ніж особливості мовлення (дикція, тон, інтенсивність, плавність і реєстр) [1,

с. 37]. Такого висновку дійшов у 20-му столітті психолог Альберт Мейєрбієн [4, с. 11], який з'ясував, що наше сприйняття інших людей залежить від:

–їхньої зовнішності – 55%,

–манери мови – 38%

–змісту мовлення – 7%.

Як треба говорити, щоб бути почутим? Промови повинні бути «розумними». Необхідно логічно узагальнювати свої думки та чітко й точно доносити їх до аудиторії. Прості речення легше сприймаються, ніж складні конструкції. [5, с. 271]. Вони, також повинні відповідати наступним пунктам, а саме комунікативне завдання (викладач враховує літературні норми мови і говорить доречно і змістовно); мова викладача має бути сильна (її чути навіть на останніх рядах) й артикульована (мовлення викладача характеризується широким реєстром та багатим інтонаційним забарвленням, немонотонним).

В образі викладача повинні переважати прямі, чіткі лінії. Кольори мають бути приглушеними і неяскравими, під час навчального процесу перевагу слід надавати однотонним тканинам (чорний, білий, сірий, а також синій, бежевий та їх відтінки). Звісно, ці параметри актуальні як для 2023 року, так і 50-100 років тому. Це основні характеристики, які формують образ впевненого, професійного викладача. Зовнішній вигляд не має відволікати від отримання знань [6, с. 533].

Але, ми живемо в сучасному світі й маємо адаптуватися до змін, які відбулися у формуванні образу викладача за останні роки. Змінились погляди суспільства, а саме основної його частини, з якою співпрацює викладач – здобувачі освіти. Вони стають менш закритими і більш налаштованими проти обмежень у самовираженні.

Більшість студентів зовсім не проти, якщо з'являється індивідуальність викладача, якщо це не впливає на його професійні якості. Раніше пірсинг чи татуювання на видимій ділянці тіла викликали б здивовані погляди чи осуд. Напер, думка колег, керівництва чи здобувачів освіти з цього приводу більш гнучка.

Чому так відбувається? Тому, що імідж – це не просто картинка, а ще й емоційне відображення того, як людина сприймається в соціальному середовищі, в підсвідомості здобувача чи колег. І при формуванні цього образу реальні якості людини тісно переплітаються з якостями, які проєктують на неї інші.

Для ефективної роботи вчителю необхідно не забувати про важливість якостей педагога, а саме: доброзичливі стосунки у колективі, професійні знання, уміння й навички (самоосвіта й саморозвиток, нові досягнення у практичній діяльності), творчість, нестандартні підходи до викладу матеріалу, інтерес до навчальної дисципліни, повага до студентської аудиторії.

Важливо, щоб викладач усвідомлював власний потенціал та перспективи особистого й професійного розвитку, мав адекватну самооцінку адекватний і відповідний образ себе як професіонала, адже, це також буде формувати його імідж.

Отже, імідж викладача – це поєднання внутрішніх та зовнішніх компонентів. Проявляється реальним зовнішнім виглядом та харизмою людини й формується впливом педагогічного та студентського колективів.

Список використаних джерел

1. Беляєва О. Імідж викладача вишу: комунікативний аспект / О. Беляєва // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 2 (151). – С. 37–40.
2. Гірник, Г. Є. Педагогічна та комунікативна культура викладача вищого медичного закладу як складові педагогічного іміджу / Г. Є. Гірник // Арх. клініч. медицини. – 2015. – N 1. – С. 61–63.
3. Євтушенко Г. В., Бабошко А. І., Бушля Д. І. Імідж сучасного викладача: сутність та особливості формування. Глобальні та національні проблеми економіки, 2016. Вип. 11. С. 634–638.
4. Ждан В. М. Формування сучасного іміджу викладача вищої школи / В. М. Ждан, Є. М. Кітура, М. Ю. Бабаніна, О. А. Кир'ян, М. В. Ткаченко // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: зб. статей VI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 25–26 листопада 2021 р. – Полтава, 2021. – С. 10–13.
5. Ільченко В. І. Імідж педагога в сучасному світі / В. І. Ільченко, К. В. Пікуль, К. Ю. Прилуцький, Л. М. Горіздра, А. М. Дуднікова // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: зб. статей VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 24–25 листопада 2022 р. – Полтава, 2022. – С. 270–273.
6. Коркішко А. Формування професійного іміджу педагогічних кадрів (за матеріалами семінару «Імідж сучасного педагога»). С. 531–538. URL: [http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova9/subor/Korkishko .pdf](http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova9/subor/Korkishko.pdf) (дата звернення: 02.11.2023).
7. Тихонова О.О. Формування іміджу сучасного викладача вищої школи / О. О. Тихонова, Я. А. Тарасенко, Т. Ф. Дейнега [та ін.] // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: зб. статей V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 19–20 листопада 2020 р. – Полтава: Астроя, 2020. – С. 370–373.

УДК 378.12/.147:61

**Каценко А.Л., Шерстюк О.О., Свінцицька Н.Л.,
Білаш В.П., Устенко Р.Л., Гринь В.Г., Пілюгін А.В.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна**

ГОТОВНІСТЬ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВА ПРОФЕСІЙНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

У статті висвітлені питання щодо основних проблем, з якими матимуть справу сучасні науково-педагогічні працівники медичного профілю. З'ясовано, що до цих проблемних питань можна віднести такі, як постійне оновлення змісту освіти, гарантування високого рівня освітніх стандартів; самостійна постановка й вирішення творчих і дослідницьких завдань; безперервне оволодіння інноваційними технологіями в науковій діяльності, освітньому просторі та виховному процесі; розв'язання складних професійно-педагогічних проблем, які вимагають інтеграції знань, практичних умінь і навичок із такими суміжними із медициною науками як філософією, психологією,